EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.1.2025.
COM(2025) 14 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Mađarske

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Mađarske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

(1) Reformirani okvir gospodarskog upravljanja u EU-u stupio je na snagu 30. travnja 2024. Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru[1], izmijenjena Uredba (EZ) br. 1467/97 o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita[2] i izmijenjena Direktiva Vijeća 2011/85/EU o proračunskim okvirima država članica[3] glavni su elementi reformiranog okvira gospodarskog upravljanja u EU-u. Cilj je tog okvira promicanje zdravih i održivih javnih financija te održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih deficita. Okvir je više usmjeren na srednjoročno razdoblje te se njime ujedno potiče odgovornost na nacionalnoj razini, zajedno s djelotvornijom i koherentnijom provedbom propisa.

(2) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi koje države članice trebaju dostaviti Vijeću i Komisiji u središtu su novog okvira gospodarskog upravljanja. Dva su cilja tih planova: i. osigurati da se, među ostalim, do kraja razdoblja prilagodbe, dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da ostane na razboritim razinama te da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i ii. osigurati provedbu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Zato se u svakom planu treba preuzeti srednjoročna obveza o kretanju neto rashoda[4], čime se u principu uvodi proračunsko ograničenje tijekom trajanja plana,

---

1 Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

2 Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

3 Direktiva Vijeća (EU) 2024/1265 od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

4 Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

odnosno četiri ili pet godina (ovisno o redovnom trajanju zakonodavnog razdoblja u državi članici). Osim toga, u planu treba objasniti kako će država članica provedbom reformi i ulaganja odgovoriti na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju (što, ovisno o slučaju, uključuje i one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i kako će država članica doprinijeti zajedničkim prioritetima Unije. Razdoblje fiskalne prilagodbe traje četiri godine i može se produljiti za najviše tri godine ako se država članica obveže da će provesti relevantne reforme i ulaganja koji ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

(3) Komisija nakon dostave plana treba ocijeniti ispunjava li plan zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

(4) Vijeće zatim na preporuku Komisije treba donijeti preporuku kojom se utvrđuje kretanje neto rashoda dotične države članice i, ako je primjenjivo, potvrđuje skup obveza u pogledu reformi i ulaganja koje su temelj za produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe.

RAZMATRANJA O NACIONALNOM SREDNJOROČNOM FISKALNO-STRUKTURNOM PLANU MAĐARSKE

(5) Mađarska je 4. studenog 2024. Vijeću i Komisiji dostavila svoj nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan, nakon što je u dogovoru s Komisijom produljen rok iz članka 36. Uredbe (EU) 2024/1263. Dostava je kasnila jer se htjelo zajamčiti da plan prikazuje točnu sliku proračunskih postupaka i obveza Mađarske, u skladu s proračunskim planiranjem za 2025. Mađarska je 20. prosinca 2024. dostavila dopunu plana kojom su uzeti u obzir noviji podaci, u kojoj je revidirano kretanje neto rashoda kako bi se osiguralo da državni deficit bude smanjen ispod 3 % BDP-a i da se predviđeni dug opće države uvjerljivo smanji i nastavi uvjerljivo smanjivati do kraja razdoblja prilagodbe.

Proces prije dostave plana

(6) Kako bi utvrdila okvir za dijalog koji prethodi dostavljanju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova, Komisija je Mađarskoj 21. lipnja 2024., u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2024/1263, dostavila referentni smjer kretanja[5]. Komisija je 4. studenog 2024.[6] objavila referentni smjer kretanja. Referentni smjer kretanja temelji se na rizicima i osigurava da se do kraja razdoblja fiskalne prilagodbe i bez daljnjih proračunskih mjera nakon razdoblja prilagodbe dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da u srednjoročnom razdoblju ostane na razboritim razinama te da se deficit opće države smanji ispod 3 % BDP-a tijekom razdoblja prilagodbe i u srednjoročnom razdoblju zadrži ispod te referentne vrijednosti. Srednjoročno razdoblje definirano je

[5] Prethodne smjernice koje se dostavljene državama članicama i Gospodarskom i financijskom odboru sadržavaju smjer kretanja bez produljenja razdoblja prilagodbe od četiri godine i s produljenjem razdoblja prilagodbe na sedam godina. Sadržavaju i glavne početne uvjete i temeljne pretpostavke koje je Komisija upotrijebila okviru za srednjoročne projekcije državnog duga. Referentni smjer kretanja izračunan je na temelju metodologije opisane u izvješću Komisije o održivosti duga za 2023. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Temelji se na Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. i njezinu srednjoročnom produljenju do 2033., a dugoročni rast BDP-a i troškovi starenja u skladu su sa zajedničkim Izvješćem Komisije i Vijeća o starenju stanovništva za 2024. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

[6] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#hungary

kao razdoblje od deset godina nakon isteka razdoblja prilagodbe. U skladu s člankom 6. točkom (d) i člancima 7. i 8. Uredbe (EU) 2024/1263, referentni smjer kretanja usklađen je i s mjerilom za deficit, zaštitnom mjerom za održivost duga, zaštitnom mjerom za otpornost na deficit. U referentnom smjeru kretanja za Mađarsku, na temelju pretpostavki Komisije na kojima se temelje prethodne smjernice dostavljene u lipnju 2024., utvrđuje se da u razdoblju prilagodbe od četiri godine rast neto rashoda ne bi smio premašiti vrijednosti iz tablice 1. To odgovara prosječnom rastu neto rashoda od 4,4 % tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.)

Tablica 1: Referentni smjer kretanja koji je Komisija Mađarskoj dostavila 21. lipnja 2024.

	2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek 2025. – 2028.
Maksimalni rast neto rashoda (godišnje, %)	4,4	4,8	4,5	4,3	4,4

Izvor: izračuni Komisije.

(7) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2024/1263, Mađarska i Komisija organizirale su tehnički dijalog u srpnju i rujnu 2024. Glavne su teme dijaloga bile kretanje neto rashoda prema predviđanjima Mađarske i njegove temeljne pretpostavke, kao i planirana provedba reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđeni u kontekstu europskog semestra te doprinosi zajedničkim prioritetima Unije za pravednu zelenu i digitalnu tranziciju, socijalnu i gospodarsku otpornost, energetsku sigurnost i izgradnju obrambenih sposobnosti.

(8) U planu koji je dostavila Mađarska ne navodi se da je prije njegove dostave proveden postupak savjetovanja s relevantnim nacionalnim dionicima (što uključuje socijalne partnere). Prema informacijama koje su dostavljene u planu, parlament se o planu može savjetovati nakon što mu vlada podnese nacrt proračuna za 2025.

Drugi povezani procesi

(9) Vijeće je 26. srpnja 2024. utvrdilo da u Mađarskoj postoji prekomjerni deficit jer nije ispunjen kriterij deficita.

(10) Komisija je 26. studenog 2024. preporučila donošenje preporuke Vijeća u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Mađarskoj[7]. Dok Vijeće ne potvrdi srednjoročni fiskalno-strukturni plan, preporučeno korektivno kretanje neto rashoda temeljilo se na referentnom smjeru kretanja s četverogodišnjom fiskalnom prilagodbom, ažuriranom na temelju novijih podataka, među ostalim iz Komisijine jesenske prognoze 2024. (tablica 2.). Komisija je 16. siječnja 2025. donijela izmijenjenu Preporuku za preporuku Vijeća Mađarskoj u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a, nakon što je ocijenila nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan Mađarske. Ova se preporuka podudara s preporukom Vijeća u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Mađarskoj. Istodobnim donošenjem tih preporuka, što je prilagođeno i opravdano zbog prelaska na novi okvir gospodarskog upravljanja, osigurava se usklađenost preporučene prilagodbe.

[7] Preporuka za preporuku Vijeća s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Mađarskoj, 26.11.2024., COM(2024) 953 final.

Tablica 2: Referentni smjer kretanja ažuriran na temelju novijih podataka

Godine		2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek 2025. – 2028.
Stope rasta (%)	Godišnje	3,9	3,3	3,3	3,1	3,4
	Kumulativno (*)	7,6	11,1	14,7	18,3	Nije primjenjivo.

(*) Kumulativne stope rasta izračunavaju se upućivanjem na baznu godinu 2023.

(11) Komisija je 19. lipnja 2024. zaključila da u Mađarskoj postoje makroekonomske neravnoteže. U Mađarskoj su osobito prisutne slabosti koje se odnose na cjenovne pritiske i potrebe za vanjskim financiranjem i potrebe države za financiranjem, koje su i dalje relevantne, iako je poboljšano vanjsko okruženje umanjilo neke kratkoročne rizike[8].

(12) Vijeće je 21. listopada 2024. Mađarskoj uputilo nekoliko preporuka u kontekstu europskog semestra[9].

SAŽETAK I KOMISIJINA OCJENA PLANA

(13) U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1263 Komisija je ocijenila plan kako slijedi:

Kontekst: Makroekonomsko i fiskalno stanje i izgledi

(14) BDP Mađarske u 2023. smanjio se za 0,9 %, što je uzrokovala slaba domaća i vanjska potražnja. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024. očekuje se rast BDP-a za 0,6 % 2024., prvenstveno zbog privatne potrošnje i pozitivnog doprinosa neto izvoza. U 2025. predviđa se rast realnog BDP-a od 1,8 % zahvaljujući potrošnji i umjerenom oporavku ulaganja. U 2026. predviđa se rast realnog BDP-a od 3,1 %, zbog domaće potražnje i oporavka izvoza. Očekuje se da će se potencijalni BDP u Mađarskoj povećati s 1,4 % u 2024. na 1,7 % do 2026., zbog ulaganja i povećane produktivnosti. Stopa nezaposlenosti u 2023. iznosila je 4,1 %, a Komisija predviđa da će se u 2024. donekle povećati na 4,5 %, a zatim smanjiti na 4,3 % u 2025. i 4,1 % u 2026. Predviđa se da će se inflacija (deflator BDP-a) smanjiti s 14,6 % u 2023. na 7,2 % u 2024., da će u 2025. iznositi 4,1%, a u 2026. 3,3 %.

(15) Deficit opće države u Mađarskoj iznosio je 2023. 6,7 % BDP-a. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024. i bez promjene politika predviđa se da će u 2024. dosegnuti 5,4 % BDP-a i zatim se 2025. smanjiti na 4,6 % BDP-a, a 2026. na 4,1 % BDP-a. Komisijina prognoza ne uključuje proračun Mađarske za 2025. koji je nacionalni parlament donio u prosincu 2024. Na kraju 2023. dug opće države iznosio je 73,4 % BDP-a i očekuje se da će se krajem 2024. povećati na 74,5 %. Predviđa se stabilizacija na 74,5 % BDP-a krajem 2025. i smanjenje na 73,8 % krajem 2026. Komisijina

[8] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci, COM (2024)600 final, Dodatak 4.

[9] Preporuka Vijeća od 21. listopada 2024. o ekonomskoj, proračunskoj i strukturnoj politici te politici zapošljavanja Mađarske.

fiskalna prognoza obuhvaća samo vjerodostojno najavljene i dovoljno razrađene obveze politike i ne uključuje sve mjere koje je Mađarska iznijela u planu.

Kretanje neto rashoda i glavne makroekonomske pretpostavke iz plana

(16) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan Mađarske odnosi se na razdoblje 2025. – 2028 i četverogodišnju fiskalnu prilagodbu.

(17) Plan sadržava sve informacije propisane u članku 13. Uredbe (EU) 2024/1263.

(18) Plan, zajedno s dostavljenom dopunom, obvezuje na kretanje neto rashoda navedeno u Tablici 3, što odgovara prosječnom rastu neto rashoda od 4,0 % u godinama od 2025. do 2028. Prosječni rast neto rashoda tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.) naveden u planu manji je nego u referentnom smjeru kretanja koji je Komisija dostavila 21. lipnja 2024., ali veći od referentnog smjera kretanja koji je ažuriran na temelju novijih podataka. U planu se pretpostavlja povećanje rasta potencijalnog BDP-a na 1,5 % u 2025. (s 1,4 % u 2024.), a nakon toga povećanje na 1,7 % u 2028. Uz to, u planu se očekuje da će se stopa rasta deflatora BDP-a smanjiti na 4,1 % u 2025. (sa 7,2 % u 2024.), a zatim se smanjiti na 3,4 % u 2028.

Tablica 3: Kretanje neto rashoda i glavne pretpostavke iz plana Mađarske

	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek tijekom razdoblja valjanosti plana 2025. – 2028.
Rast neto rashoda (godišnje, %)	4,6	4,3	4,0	3,9	3,7	4,0
Rast neto rashoda (kumulativno, od bazne godine 2023., %)	4,6	9,1	13,5	17,9	22,2	Nije primjenjivo.
Potencijalni rast BDP-a (%)	1,4	1,5	1,7	1,7	1,6	1,6
Inflacija (deflatorni rast BDP-a) (%)	7,2	4,1	3,5	3,4	3,4	3,6

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Mađarske i izračuni Komisije.

Implikacije preuzetih obveza za kretanje neto rashoda iz plana na dug opće države

(19) Ako se ostvare preuzete obveze za kretanje neto rashoda iz plana i temeljne pretpostavke, dug opće države trebao bi se, prema planu, postupno smanjivati sa 74,0 % BDP-a u 2024. na 68,2 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2028.), u skladu s tablicom u nastavku. Prema planu se očekuje da će se nakon prilagodbe u srednjoročnom razdoblju (tj. do 2038.) udio duga nastaviti smanjivati i do 2038. iznositi 54,5 % BDP-a. Zato bi se prema planu dug opće države u srednjoročnom razdoblju smanjio ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a iz Ugovora. To je prema pretpostavkama iz plana moguće jer se u svim deterministčkim testiranjima otpornosti na stres iz Komisijine analize održivosti duga predviđa da će dug do 2038. ostati ispod 60 % BDP-a. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i

makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem duga iz članka 6. točke (a) i članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 4: Dug opće države i kretanja salda u planu Mađarske

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2038.
Državni dug (% BDP-a)	73,4	74,0	73,5	71,3	69,9	68,2	54,5
Saldo države (% BDP-a)	–6,7	–4,9	–3,6	–2,5	–2,0	–1,5	–2,2

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Mađarske

Implikacije preuzetih obveza za kretanje neto rashoda iz plana na saldo opće države

(20) Na temelju kretanja neto rashoda i pretpostavki iz plana, deficit opće države trebao bi se smanjiti s 4,9 % BDP-a u 2024. na 2,5 % BDP-a u 2026. i na 1,5 % u 2028. Zato prema planu saldo opće države neće do kraja razdoblja prilagodbe (2028.) premašiti referentnu vrijednost od 3 % BDP-a. Osim toga, državni deficit neće tijekom deset godina nakon razdoblja prilagodbe (tj. do 2038.) premašiti 3 % BDP-a. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem deficita iz članka 6. točke (b) i članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Vremenski profil fiskalne prilagodbe

(21) Vremenski profil fiskalne prilagodbe, iskazan kao promjena strukturnog primarnog salda, kako je opisano u planu, linearan je, kako je propisano u članku 6. točki (c) Uredbe (EU) 2024/1263. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s klauzulom o zaštitnoj mjeri kojom se izbjegava prilagodba pri kraju razdoblja iz članka 6. točke (c) Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 5: Kretanja strukturnog primarnog salda u planu Mađarske

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Strukturni primarni saldo (% BDP-a)	–1,7	0,6	1,2	1,7	2,3	2,8
Promjena strukturnog primarnog salda (u postotnim bodovima)	nije primjenjivo	2,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Mađarske

Usklađenost plana s postupkom u slučaju prekomjernog deficita

(22) Kretanje neto rashoda utvrđeno u planu u skladu je sa zahtjevima u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita (posebno s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom utvrđenom u članku 3. stavku 4. trećem podstavku Uredbe Vijeća (EZ) 1467/97).

Usklađenost plana sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit

(23) Zahtjev iz preventivnog dijela iz članka 8. Uredbe (EU) 2024/1263 u pogledu zaštitne mjere za otpornost na deficit, kojim se želi osigurati zajednička margina u odnosu na referentnu vrijednost deficita od 3 % BDP-a, primjenjuje se na Mađarsku od 2027. jer se u planu predviđa da će se deficit smanjiti ispod 3 % BDP-a od 2026. U 2027. i 2028. u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2024/1263 godišnja prilagodba strukturnog primarnog salda ne bi trebala biti manja od 0,4 postotna boda ako je strukturni deficit u prethodnoj godini i dalje bio veći od 1,5 % BDP-a, kako bi se postigla zajednička margina otpornosti u strukturnom smislu od 1,5 % BDP-a. Fiskalna prilagodba koja je rezultat obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana iznosi 0,5 % BDP-a za 2027. i 2028. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit.

Usklađenost plana sa zaštitnom mjerom za održivost duga

(24) U skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2024/1263, udio duga bi se morao smanjivati u prosjeku za najmanje 0,5 postotnih bodova godišnje sve dok ne padne ispod 60 % jer će prema planu dug opće države u razdoblju prilagodbe iznositi od 60 % do 90 % BDP-a. To se smanjenje izračunava za razdoblje 2027. – 2028., tj. počevši od godine u kojoj bi postupak u slučaju prekomjernog deficita bio ukinut u skladu s planom, a iznosi 1,7 postotnih bodova. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim sa zaštitnom mjerom za održivost duga.

Makroekonomske pretpostavke iz plana

(25) Plan se temelji na pretpostavkama koje su u skladu s onima na kojima se temelji referentni smjer kretanja koji je ažuriran na temelju novijih podataka (uključujući Komisijinu jesensku prognozu 2024.) u tablici 2, osim za dvije varijable, i to početnu točku (strukturni primarni saldo za 2024.) i rast deflatora BDP-a za 2026. Potrebna je pažljiva ocjena tih razlika u pretpostavkama kako bi se osiguralo da se temelje na čvrstim ekonomskim argumentima utemeljenima na podacima. U nastavku se navodi analiza tih razlika u pretpostavkama, zajedno s analizom svake razlike zasebno.

- U planu se pretpostavlja povoljnija početna fiskalna pozicija, uz pretpostavku strukturnog primarnog salda od 0,6 % BDP-a, u usporedbi s 0,2 % u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024. Viši strukturni primarni saldo u planu odraz je boljeg proračunskog ishoda u razdoblju od siječnja do studenog 2024. od očekivanog, prije svega većih neporeznih prihoda i nešto nižih rashoda. Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom i doprinosi većem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe.
- U planu se pretpostavlja da će inflacija (deflator BDP-a) iznositi 3,5 % u 2026., u usporedbi s 3,3 % u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024. U planu je ta razlika objašnjena većim povećanjima plaća 2026. s obzirom na trogodišnji sporazum o plaćama koji su 25. studenog 2024. potpisala poslovna i radnička udruženja u Mađarskoj. Prema tome, minimalna plaća će 2025. narasti za 9 %, što je u skladu s Komisijinom jesenskom prognozom 2024. U sporazumu se utvrđuje rast minimalne plaće od 13 % u 2026., što podrazumijeva veći rast plaća i inflaciju nego što je predviđeno u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024. Ta se pretpostavka

smatra opravdanom i doprinosi većem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu.

Općenito, razlika između kretanja neto rashoda u planu i referentnog smjera kretanja ažuriranog na temelju novijih podataka objašnjava se opravdanim razlikama u pretpostavkama, u skladu s člankom 13. točkom (b) Uredbe (EU) 2024/1263. Sve razlike u pretpostavkama, promatrane zajedno, općenito dovode do većeg prosječnog rasta neto rashoda u planu od onog u referentnom smjeru kretanja ažuriranom na temelju novijih podataka. Procjenjuje se da plan ispunjava zahtjev iz članka 13. točke (b) Uredbe (EU) 2024/1263.

Komisija će voditi računa o toj ocjeni pretpostavki iz plana u budućim ocjenama usklađenosti s kretanjem neto rashoda.

Fiskalna strategija iz plana

(26) Plan ne uključuje cjelovitu i kvantificiranu fiskalnu strategiju. Točna specifikacija relevantnih mjera politike potvrdit će se ili prilagoditi te kvantificirati u godišnjim proračunima. U donesenom proračunu za 2025. navode se mjere politike na temelju kojih vlada planira ispuniti obveze u vezi s neto rashodima za 2025. Plan nadalje uključuje i niz nekvantificiranih mjera za povećanje deficita u različitim područjima, što bi srednjoročno moglo utjecati na fiskalne rezultate. Stoga mogu biti potrebne dodatne fiskalne mjere kako bi se ispunile obveze iz plana.

Planirane reforme i ulaganja u planu kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije

(27) U planu se opisuju planirane politike za reforme i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju, i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Plan sadržava oko 132 reforme i ulaganja kojima se namjerava doprinijeti zajedničkim prioritetima EU-a, od kojih se za 41 koristi financijska potpora iz Mehanizma za oporavak i otpornost, a za 29 iz fondova kohezijske politike.

(28) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve utvrđene u Uredbi (EU) 2021/1119, plan sadržava više od 40 reformi i ulaganja. Više reformi i ulaganja u zelenu tranziciju obuhvaćeno je mjerama iz mađarskog plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ili dobivaju potporu iz fondova kohezijske politike. Plan uključuje mjere za potporu prelasku na klimatsku neutralnost i zeleni promet, posebno tako što će se povećati uvođenje električnih automobila, razvoj željeznica, mreže za punjenje i biciklističke staze. Drugim reformama i ulaganjima nastoji se poboljšati upravljanje otpadom u zemlji i posebno potpora kružnom gospodarstvu, primjerice izradom plana za gospodarenje otpadom i uvođenjem pametne infrastrukture za otpad. Plan uključuje i mjere za podupiranje ekološki prihvatljivih procesa proizvodnje i jačanje zelenih vještina. Drugim mjerama nastoji se poboljšati vodna infrastruktura, ubrzati prilagodba klimatskim promjenama u upravljanju vodama, provesti ulaganja u očuvanje prirode i uvesti porez na kvote za emisije CO2. Nekoliko reformi i ulaganja usmjereno je i na doprinos digitalnoj tranziciji Mađarske tako što se nude digitalna rješenja za prijavu i praćenje poreza (eVAT, eReceipt i eCashier), razvijaju digitalne vještine, provodi reforma jedinstvene nacionalne tarife i sustava informacija o putnicima te poboljšava digitalna spremnost poduzeća i javnih usluga, energetskog sustava i gospodarenja otpadom. Cilj je mjera koje se odnose na zajednički prioritet pravedne zelene i digitalne tranzicije odgovoriti na preporuke za pojedinu zemlju (iz

2019., 2020., 2022. i 2023.) o održivom prometu, gospodarenju otpadom i upravljanju vodama, energetskoj tranziciji, pojednostavnjenju oporezivanja, kvaliteti donošenja odluka, digitalizaciji poduzeća i tržištu rada. Plan ne uključuje mjere koje se odnose na preporuke iz 2023. i 2024. o postupnom ukidanju subvencija za fosilna goriva.

(29) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, što uključuje europski stup socijalnih prava, plan sadržava oko 80 reformi i ulaganja koje bi, prema očekivanjima Mađarske, trebale doprinijeti jačanju socijalne i gospodarske otpornosti zemlje. Više reformi i ulaganja u socijalnu i gospodarsku otpornost obuhvaćeno je mjerama iz mađarskog plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ili dobivaju potporu iz fondova kohezijske politike. Plan uključuje mjere za poboljšanje pristupa tržištu rada nekih ranjivih skupina (primjerice otvaranjem novih mjesta u jaslicama), među ostalim mladih i starijih osoba, stanovanju (među ostalim novih socijalnih stanova u okviru Programa za smanjenje zaostataka u naseljima i različitih programa za stvaranje doma), obrazovanju (što uključuje povećanje plaća nastavnika) i zdravstvenoj skrbi (primjerice razvoj primarne skrbi i bolnica). Plan uključuje i mjere za promicanje socijalne kohezije, digitalnog i infrastrukturnog razvoja javnog i visokog obrazovanja te strukovnog osposobljavanja i obrazovanja. Više mjera ima za cilj poboljšanje zapošljivosti prekvalifikacijom i podupiranje razvoja poduzeća. Mjerama kao što su povlašteni zajmovi za mala i srednja poduzeća nastoje se poboljšati izvozni kapaciteti poduzeća. U području istraživanja i inovacija u planu se navode mjere kao što je uspostava nacionalnih laboratorija čiji je cilj poticanje inovacija. Nadalje, plan uključuje reforme i ulaganja kojima je cilj modernizacija javne uprave i oporezivanja. Plan uključuje mjere za provedbu donesene nacionalne strategije i akcijskog plana za borbu protiv korupcije te za redovitu provedbu revizija potrošnje. Reformama i ulaganjima u planu namjerava se odgovoriti na preporuke za pojedinu zemlju iz 2019., 2020., 2022., 2023. i 2024. o obrazovanju, istraživanju i razvoju, socijalnoj politici, poslovnom okruženju, proračunskom okviru, oporezivanju, antikorupciji, sudskoj neovisnosti, tržištu rada i zdravstvenoj skrbi. Plan ne uključuje mjere kojima se namjerava odgovoriti na preporuku iz 2022. o dugoročnoj održivosti mirovinskog sustava jer, prema planu, vlada u bliskoj budućnosti ne planira nikakve promjene mirovinskog sustava. Ne uključuje ni mjere za odgovor na pojedinu zemlju iz 2023. i 2024. koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža o djelotvornoj koordinaciji makroekonomskih politika i postupnom ukidanju ograničenja kamatnih stopa i cijena kako bi se smanjio njihov narušavajući učinak. Plan ne uključuje mjere za odgovor na preporuke za pojedinu zemlju iz 2019., 2020., 2022., 2023. i 2024. o primjerenosti naknade za nezaposlenost jer se u planu navodi da vlada ne namjerava izmijeniti razdoblje isplate naknade za nezaposlenost. Plan ne uključuje mjere namijenjene odgovoru na preporuke za pojedinu zemlju iz 2023. i 2024. o socijalnom dijalogu. Naposljetku, plan ne uključuje mjere kojima bi se namjeravalo odgovoriti na preporuke za pojedinu zemlju iz 2020., 2023. i 2024. o ograničenoj upotrebi hitnih mjera u skladu s načelom jedinstvenog tržišta i vladavinom prava.

(30) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan uključuje reforme i ulaganja za koje Mađarska očekuje da će doprinijeti jačanju njezine energetske sigurnosti. Više tih reformi i ulaganja uključeno je u mađarski plan za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ili dobivaju potporu iz fondova kohezijske politike. Plan uključuje mjere usmjerene na potporu uvođenju vjetroelektrana, povećanje energetske učinkovitosti stambenih objekata, potporu ugradnji solarnih ploča u stambenim objektima i elektrifikaciju sustava grijanja. Drugim reformama iz plana cilj je uvođenje alternativne energije iz obnovljivih izvora,

modernizacija javnih zgrada (kao što su bolnice i obrazovne institucije) i poboljšanje energetske učinkovitosti industrije i poduzeća. Plan uključuje i mjere kojima je cilj razvoj energetskih mreža i povećanje kapaciteta za skladištenje. Mjerama u planu koje se odnose na zajednički prioritet energetske sigurnosti nastoji se odgovoriti na preporuke za pojedinu zemlju o energiji (2022., 2023. i 2024.).

(31) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu obrambenih sposobnosti, plan ne sadržava nikakve mjere. U planu se pretpostavlja da će se razina rashoda za obranu tijekom razdoblja obuhvaćenog planom zadržati na razini od 2 % BDP-a.

(32) Plan sadržava informacije o dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s fondovima kohezijske politike i planom za oporavak i otpornost Mađarske. U poglavlju o reformama i ulaganjima u planu izričito se navodi je li mjera uključena u plan za oporavak i otpornost ili u programe kohezijske politike. Osim toga, u tablici 9 u planu naveden je sveobuhvatan pregled mjera i njihove povezanosti s planom za oporavak i otpornost, programima kohezijske politike i zajedničkim prioritetima. U planu se objašnjava da se vlada ne slaže s mjerama reforme mirovinskog sustava koje je predložio neovisni stručnjak i koje se odnose na reformu predviđenu u planu za oporavak i otpornost. U planu se navodi i da će neke poreze na neočekivanu dobit i sektorske poreze vlada ukinuti kasnije nego što se na to obvezala u okviru odgovarajuće mjere iz plana za oporavak i otpornost, dok druge ne planira ukinuti.

(33) Plan sadržava pregled potrebnih javnih ulaganja u Mađarskoj za zajedničke prioritete EU-a, uz iznimku četvrtog prioriteta koji se odnosi na izgradnju obrambenih kapaciteta. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve, potrebe za ulaganjima u planu obuhvaćaju više ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju poduzeća te digitalizaciju javne uprave. Cilj je novih ulaganja opremiti obrazovni sustav digitalnim alatima i povezanom infrastrukturom. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, plan obuhvaća potrebe za ulaganjima kojima će poduzeća poboljšati svoje izvozne i inovacijske kapacitete. Prema planu postoje potrebe za ulaganjima u razvoj aktivnih politika tržišta rada, posebno programima prekvalifikacije i usavršavanja te potporom najsiromašnijim kućanstvima. U području zdravstvene skrbi cilj je ulaganja u digitalizaciju zdravstvene skrbi olakšati pristup zdravstvenim uslugama i poboljšati kvalitetu skrbi. Javna ulaganja u obnovu željezničkih pruga i digitalizaciju doprinose povećanju održivosti prometnog sektora. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan obuhvaća potrebe za ulaganjima u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, poboljšanje energetske učinkovitosti stambenih objekata i javnih zgrada te razvoj elektroenergetske mreže i elektromobilnosti, uključujući povezanu infrastrukturu.

Zaključak ocjene Komisije

(34) Komisija općenito smatra da plan Mađarske ispunjava kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

OPĆI ZAKLJUČAK

(35) Vijeće bi u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2024/1263 na temelju Komisijine procjene trebalo Mađarskoj preporučiti kretanje neto rashoda kako je navedeno u planu.

PREPORUČUJE da Mađarska:

(1) osigura da rast neto rashoda ne bude veći od maksimuma iz Priloga I. ovoj Preporuci.

Vijeće, osim toga, poziva Mađarsku da osigura provedbu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđeni u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju, i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije.

PRILOG I.

Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)

Mađarska

Godine		2025.	2026.	2027.	2028.
Stope rasta (%)	Godišnje	4,3	4,0	3,9	3,7
	Kumulativne (*)	9,1	13,5	17,9	22,2

(*) Kumulativne stope rasta izračunavaju se upućivanjem na baznu godinu 2023. Kumulativne stope rasta upotrebljavaju se pri godišnjem praćenju *ex post* usklađenosti na kontrolnom računu.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik